

Hälsans stig FALUN

Slí

Hälsans stig
Riksförbundet
HjärtLung

www.hjart-lung.se Bli medlem!

Välkommen till Hälsans stig, en härlig slinga i omväxlande miljö. Starta var du vill och räkna själv ihop hur långt du har vandrat. Östanfortsslingan är 4 kilometer, Tiskenslingan är 3 kilometer och varje kilometer är utmarkerad.

1995 etablerades den första Hälsans stig (Slí na Sláinte) på Irland av irländska Hjärtfonden.

Vid eventuella frågor om underhåll av slingan, kontakta Falu kommun, tel 023-830 00.

Alla Hälsans stig-kartor finns samlade på appen Hälsans stig och på www.halsansstig.se

Ge en gåva med hjärtat. Riksförbundet HjärtLung verkar för att personer med hjärt-, kärl- och lungsjukdom skall ha ett bra liv. Swisha ditt bidrag till 90 101 09.

TECKENFÖRKLARING

Hälsans stig

Förbindelseväg

Km-skylt

Infotavla

Parkering

Busstation

Järnvägsstation

Sjukvård

Turistinfo

Museum

Kulturminne

Café

Matservering

Busshållplats

Bensinstation

Apotek

Toalett

Småbåtshamn

Bangolf

Träningsredskap

Utsiktsplats

Boule

FALUN

REGION DALARNA

Riksförbundet
HjärtLung

HÄLSANS STIG FALUN INVIGDES 2006-06-13

Sevärt runt Hälsans stig i Falun

ÖSTANFORSSLINGAN

Vattendraget mellan sjöarna Varpan och Tisken benämns i det övre loppet Östanforsån och i det nedre Faluån. Ån var förr en viktig transportled. Den äldsta båttrafiken bedrevs med segelskutor och var förknippad med gruvhanteringen.

I Östanfors bodde främst gruv- och hyttarbetare och småhantverkare. Från 1700-talet befolkades stadsdelen även av bergsmän. På Blindgatan ligger gården som konstnären Carl Larsson köpte 1907. Etsarstugan byggdes ett år senare. Han dog i etsarstugan 1919.

Herrhagen var på 1600-talet en hage som tillhörde Borns hyttegård (även kallad Gamla Herrgården). En del invånare i Östanfors hade sina kålgårdar här. Det nuvarande bostadsområdet byggdes på 1970-talet.

Vid Stenvalvsbron började den gamla landsvägen som gick till norra Dalarna och till Röros i Norge. Stenvalvsbron med sina två spann är från 1700-talet och användes fram till 1937. Idag fungerar den som gång- och cykelbro.

På sjön Varpan gick båttransporter från Bergsgården och Österå. Sjön var även vintertid en viktig transportled, då med häst och släde.

Stadsdelen Bojsenborg har sitt namn efter källarmästare Adolf Wilhelm Renströms sommarställe. Det egenartade namnet är troligen hämtat från en plats i norra Tyskland. Åren 1917-1966 var Bojsenborg Falu stads koloniträdgårdsområde. Bostadsområdet Bojsenborg byggdes i mitten på 1970-talet.

I stadsdelen Britsarvet har det i äldre tid funnits en bergsmansgård. Det medeltida namnet på gården var Bredsarvet. Faluns första handelsträdgård startade här 1843 och fanns kvar till 1963. Största delen av ägorna inköptes så småningom av Falu stad för att ge plats åt bostadsbebyggelse.

På Kålgården hade stadens invånare sina kålodlingar i äldre tid. Vid Kvarnbron uppfördes 1904 ett kallbadhus som fanns kvar till 1939. År 1935 byggdes det modernare Kålgårdsbadet längst ut på Kålgårdsudden. Det revs 1974.

TISKENSLINGAN

År 1859 öppnade järnvägslinjen Gävle-Falun. Tjugo år senare fick Falun järnvägsförbindelse med Göteborg via Borlänge.

En sluss anlades på 1700-talet i den lilla å som förbinder sjön Tisken med sjön Runn. Den nuvarande slussen är från 1856. Här fraktades malmskutor från Kopparvågen ut i sjön Runn. Slussen stängde 1982.

Kvarnberget har fått sitt namn av de kvarnar som förr låg uppe på berget. Namnet är känt sedan 1600-talet. I början på 1950-talet uppfördes här ett modernt bostadsområde med ca 500 lägenheter.

Redan 1898 hölls den första backtävlingen vid Kvarnberget. 1907 uppfördes en hoppbacke med värmestuga och läktarplatser för 200 personer. Idrottsplatsen Kopparvallen invigdes 1910 och hette fram till 1933 Kvarnbergets idrottsplats. Kopparvallen byggdes om 1956.

Elsborg anlades på 1640-talet och var gruvarbetarnas stadsdel. Gatorna är anlagda enligt en rutnätsplan som var typiskt för tiden. Stugorna byggdes i allmänhet med gavlar mot gatan för att spara tomtplats. Här ligger också revykungen Ernst Rolfs födelsehus som idag är museum. Selma Lagerlöf bodde på Elsborg under några år i början på 1900-talet och inspirerades av miljön bl a till novellen Meli.

KOPPARBERGS KYRKA

Kyrkan uppfördes troligen på 1400-talet. Det var bergsmännens kyrka och betraktas idag som Faluns äldsta byggnad.

KRISTINE KYRKA

Kyrkan ligger vid Stora torget och byggdes år 1642-1655. Sin nuvarande tornspira fick den 1864.

KOPPARBERGET, GRUVAN

Den 8 dec 1992 gick en tusenårig svensk tradition i graven. Kopparbrytningen i Falu Gruva upphörde. I dag är gruvans enda industriella produkt pigment för framställning av Falu Rödfärg.

Hälsans stig i Falun har producerats av Riksförbundet HjärtLung i samarbete med Falu Kommun. Frågor om Hälsans stig besvaras av Falu Kommun, tel vx 023 - 830 00

Hälsans stig

Vi vill att en promenad på Hälsans stig ska vara en del av en sundare livsstil. Ett enkelt och tillgängligt sätt att komma ut och röra på sig i trygga omgivningar. Välkommen till Hälsans stig, låt den bli en del av ditt dagliga liv.

Bidra till ett bättre liv för människor med hjärtsjukdom och lungsjukdom. Stöd Riksförbundet HjärtLungs arbete.

Swisha ditt bidrag till 90 101 09

Läs mer på www.halsansstig.se

Riksförbundet HjärtLung

Riksförbundet HjärtLung arbetar för att människor med hjärtsjukdom och lungsjukdom ska kunna leva ett så bra liv som möjligt. Det gör vi genom socialt stöd och livsstilsaktiviteter, genom engagemang i hälso- och sjukvårdsfrågor och genom att stödja forskning.